Revize PEM – Geçirgenlik Hükmü / Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemi – İGV Uygulaması (Tunus)

07.08.2026 Tarihli 125115462 Sayılı Yazı - Geçirgenlik Hükmü / Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemi – İGV Uygulaması (Tunus)

T.C.
T?CARET BAKANLI?I
Uluslararas? Anla?malar ve Avrupa Birli?i Genel Müdürlü?ü

Say? : E-16934678-00125115462
Konu : Revize PEM – Geçirgenlik Hükmü / Pan Avrupa Akdeniz Men?e Kümülasyon Sistemi – ?GV Uygulamas? (Tunus)

07.08.2026 / 125115462
DA?ITIM YERLER?NE

?lgi : 15.04.2026 tarihli ve E-16934678-163.01.02-00121178227 say?l? yaz?m?z.

Son dönemde çe?itli gümrük idarelerimize yap?lan müracaatlardan; ?lgi`de kay?tl? yaz?m?zda aç?klanan “geçirgenlik” hükmüne dayan?larak 1/4/2026 tarihi ve sonras?nda Avrupa Birli?i’nden (AB) A.TR dola??m belgesi e?li?inde ithal edilen Tunus men?eli e?ya için 2012 kurallar ?na göre haz?rlanan tedarikçi beyan? ibraz edilmek suretiyle ilave gümrük vergisi (?GV) tahsil edilmemesinin talep edildi?i anla??lmaktad?r.

?lgi`de kay?tl? yaz?m?zda, 3351 say?l? Karar’?n 2 nci maddesinin ikinci f?kras? gere?i, 10791 say?l? Karar’la ihdas edilen “Geçici Madde 2”nin geçerlilik tarihinin sona erdi?i 1 Nisan 2026 tarihi itibar?yla AB’den A.TR dola??m belgesi e?li?inde ithal edilen Tunus men?eli e?yadan men?e tevsikine dair ayr?ca bir de?erlendirme yap?lmas?na lüzum olmaks?z?n (geçerli bir tedarikçi beyan? olsun veya olmas?n) ?GV tahsil edilmesi gerekti?i; zira 1 Ocak 2026 itibar?yla Türkiye-AB-Tunus aras?nda çapraz men?e kümülasyonunun sona erdi?i ortaya konulmu?tu.

Genel Müdürlü?ümüze iletilen ba?vurular?n incelenmesinden, ?lgi’de kay?tl? yaz?m?z?n Türkiye’den AB ve ilgili PEM ülkesi ile çapraz kümülasyonunun uygulanabilir oldu?u bir ülkeye yap?lacak ihracatlara ili?kin olan k?s?mlar?n?n hatal? yorumland??? görülmektedir. Bu hususun aç?kl??a kavu?turulmas? maksad?yla geçirgenlik kavram?n?n olu?turulma sebebi ile somut durumun izah edilmesinde yarar görülmektedir.

Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Men?e Kurallar?na Dair Bölgesel Konvansiyon'un (Konvansiyon) revizyonuyla beraber; çapraz kümülasyonun üç temel ?art? olan; ilgili ülkeler aras?nda GATT Madde XXIV'e uygun bir STA olmas?, bu STA'lar?n ayn? men?e kurallar?na dayanmas? ve bu ülkelerin gümrük idareleri aras?nda idari i?birli?i mekanizmalar?n?n tesis edilmi? olmas? ? artlar?ndan "ayn? men?e kurallar?" ?art? sekteye u?ram??t?r. Zira, STA'lar ve idari i?birli?i mekanizmalar? ayn? kalsa da hemen hemen tüm ürünlerde men?e kurallar? de?i?mi?tir.

Geçirgenlik hükmünün getirilmemi? olmas? halinde; revize kurallara al?nan STA'lar kapsam? ticarette eski kurallara göre ithal edilmi? tüm ürünler men?eli olmayan girdi muamelesi görecek ve ihraç ürününün tercihli tarifeden yararlanabilmesi için yeterli i?çilik veya i?lem ko?ulunu kar ??lam?? olmas? icap edecekti. Di?er bir deyi?le, önceden var olan tüm çapraz kümülasyon imkanlar?n?n sona ermesi ve tedarik zincirlerinde ciddi bir k?r?lma ya?anmas? riski bulunmaktayd?.

PEM Çal??ma Grubu'nda geçirgenlik hükmü kurgulan?rken eski kurallar (2012 kurallar?) ile yeni kurallar (2023 kurallar?) kar??la?t?r?lm?? ve eski kurallara göre daha esnek oldu?u kabul edilen ürün gruplar?nda -Armonize Sistemin 1 inci, 3 üncü, 16 nc? (i?lenmi? bal?kç?l?k ürünleri bak?m?ndan) ve 25 ilâ 97 nci Fas?llar?nda yer alan e?ya-; e?yan?n 2012 kurallar?na göre geçerli bir men?e ispat belgesi ile ithal edilmi? olmas? halinde ilgili men?e ispat belgesinin belge saklama süresi boyunca 2023 kurallar?na göre de kendili?inden men?eli say?lmas? gerekti?ine karar verilerek bu türden e?yan?n çapraz kümülasyondan yararlanabilece?ine hükmedilmi?tir.

Nitekim bu imkan, Türk gümrük mevzuat?na 20/12/2025 tarihli ve 33113 say?l? Resmî Gazete`de yay?mlanan Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Men?e Kurallar?na Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Say?l? Karar? Kapsam? Tercihli Men?e Kurallar? Hakk?nda Yönetmeli?in (Yönetmelik) 58 inci maddesiyle aktar?lm??t?r.

Geçirgenlik hükmü, çapraz kümülasyon imkan?n?n sona erdi?i (Türkiye-AB-Tunus gibi) ülkeler aras?nda bir çapraz kümülasyon alan? tesis etmemektedir. Yaln?zca; çapraz kümülasyonun zaten mümkün oldu?u ülkeler aras?ndaki tercihli ticarette, geçmi?te eski kurallara göre ithal edilmi? olan men?eli girdilerin belirli bir süre boyunca men?e statülerinin korunmas?n? sa?lamaktad?r.

Dolay?s?yla, ?GV mevzuat? ile Yönetmeli?in geçirgenlik hükmü aras?nda herhangi bir ba?lant? bulunmamaktad?r.

?lgi'de kay?tl? yaz?m?zda, her ne kadar Türkiye-AB-Tunus aras?nda 1/1/2026'dan beri çapraz kümülasyon mümkün olmasa da AB'de Tunus men?eli e?ya için tedarikçi beyan? düzenlenmesinin mevzuata ayk?r? olmayaca??n?n belirtilmesinin sebebi ise; önümüzdeki süreçte Türkiye – Tunus STA'n?n Konvansiyon'un en güncel versiyonuna sürekli at?fla (dynamic link) tadil edilmesi halinde, AB'den ithal edilen söz konusu Tunus men?eli e?yan?n ülkemiz ve Tunus'la çapraz kümülasyonun uygulanabilir hale gelece?i (örne?in EFTA ülkeleri) bir ortak STA ülkesine Türkiye'den ihraç edilmesi istendi?inde Türkiye'de yerle?ik ihracatç?

taraf?ndan geçirgenlik hükmü sayesinde yap?labilecek EUR.1 dola??m belgesi ba?vurular?nda tevsik edici belge olarak kullan?labilecek olmas?ndan ibarettir.

Bilgileri ile gere?ini arz/rica ederim.

Talip Engin KAYA
Bakan a.
Daire Ba?kan?

Da??t?m:

Gere?i:
Tüm Gümrük ve D?? Ticaret Bölge Müdürlüklerine
Ankara Gümrük Mü?avirleri Derne?ine
Bursa Gümrük Mü?avirleri Derne?ine
?stanbul Gümrük Mü?avirleri Derne?ine
?zmir Gümrük Mü?avirleri Derne?ine
Mersin Gümrük Mü?avirleri Derne?ine
Türkiye Odalar ve Borsalar Birli?ine (TOBB)
Türkiye ?hracatç?lar Meclisine (T?M)
Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar? Konfederasyonuna (TESK)

Bilgi:
?thalat Genel Müdürlü?üne
Gümrükler Genel Müdürlü?üne

Mevzuatlara Dönmek ?çin T?klay?n?z.

Resmi Gazete ?çin T?klay?n?z.